

VASÁRNAP

**POLTIKAI TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 1800 K.
Félévre 950 K. Negyedévre 480 K.
Egyes szám ára — — 50 korona.

Budapest, 1923.

IV. évfolyam, 20. szám.

Vasárnap, május 20.

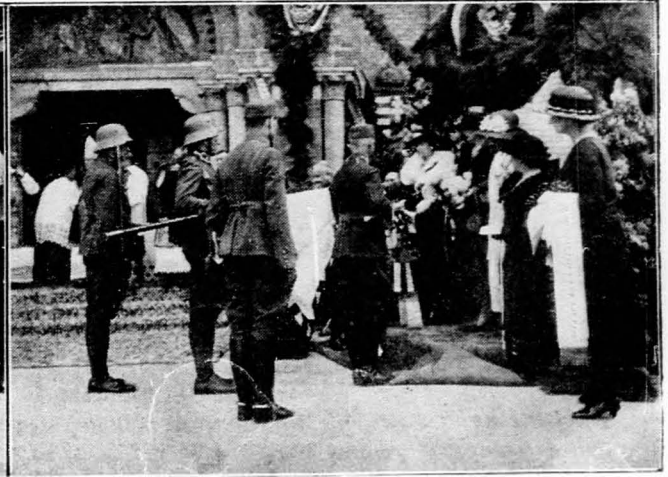
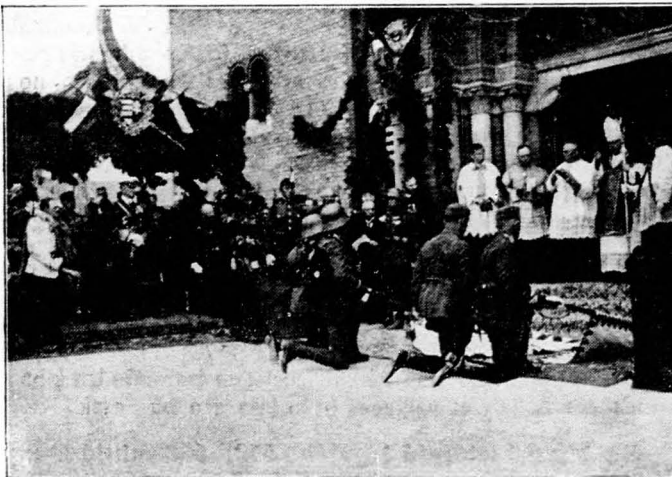
Ismeretlen ország.

(—y.) Az orosz szovjet Worowszki nevű meghatalmazottját lelőtte a cári hadsereg egykori katonája, aki svájci származású ember és állítólag a fasiszták táborához tartozik. Részletesen tárgyalja ezt a gyilkos merényletet az egész Európa sajtója s közben azon vitatkoznak a lapok, hogy fasiszta merényletről, vagy tisztán csak magánbosszúról van-e szó? Ezt a kérdést majd a vizsgálat fogja felderíteni. Annyi bizonyos, hogy ez az esemény Oroszországot megint az érdeklődés központjába állította.

Oroszországról évek óta általában csak véres események kapcsán szoktunk tudomást venni. Mióta a katonailag szervezett ellenforradalmi mozgalmakat Trockijéknak sikerült vérbefojtaniok, azóta Európa közvéleményének az orosz események iránt tanúsított régebbi lázas érdeklődése

fásult közönynek adott helyet. Beletörődünk az egyelőre megmásíthatatlan állapotba, mert ellene semmit sem lehetett tennünk s azzal biztattuk magunkat, hogy a vörös pokol előbb-utóbb majd a saját tüzeben fog elégni. Az igaz, a szovjet urai is jól értenek a titoktartáshoz. Alig tudunk meg valamit arról, hogy Oroszországban valójában mi történik. Olykor-olykor egy-egy rémhír töri át a titkok lakatját. A tömeggyilkosságok, az éhínség és a ragályos betegségek pusztításának újabb hírei időnkint felizgatják a képzeletet, de csakhamar napirendre térünk az ilyen értesülések fölött is, amelyeknek a valódiságát alig lehet ellenőrizni. Mindent össze véve inkább csak sejtjük, semmint tudjuk, hogy mi megy végbe a szovjeturalom területein. A sejtelmek azonban hátat borzongatók.

Az évezredek óta kialakult felfogás szerint az orosz szovjet a legkegyetlenebb zsarnokságot

Zászlószentelés Nyiregyházán.

Balról: A nyiregyházai 12-ik honvéd gyalog- és 4-ik honvéd huszárezred zászlaját megáldja Zadravetz tábori püspök a kormányzó öfóméltósága jelenlétében. — Jobbról: A kormányzó neje az új zászlókra szalagot köt.

gyakorolja. De amellett, hogy szabadságot, jogot és minden emberies érzést lábai alá tipor, Európára sőt az egész világra nézve is a veszedelem örök forrását jelenti. Mert tudott dolog, hogy a szovjet az egész világ forradalmasításán igen hatalmas eszközökkel dolgozik. A világ minden részében jól fizetett ügynökei vannak, akik sejtrendszer-szerű szervezkedésekkel aknázzák alá a társadalmi és állami alapokat. Erre a célra a szovjetnek van pénze, noha saját népe éhínséget szenved. A propaganda bomlasztó munkáját pedig majd a vörös hadseregnek lesz hivatása megkoronázni azzal, hogy alkalmas időben támadást indít meg Európa és egyúttal az emberi civilizáció ellen. A több millió katonából álló vörös hadsereg örök réme Európa békéjének és megromlója a világ álmának.

Két éven át vártuk is a vörös offenzívát, most valahogyan elfelejtettük. Pedig nem arra mutatnak a jelek, hogy Leninék a fenyegető szándékról végleg letettek volna. A vörös hadsereg fejlesztése és felfegyverkezése kétségtelenül ma is nagy arányokban folyik, csakhogy azt nem ütik dobra. A szovjet érdeke és taktikája az, hogy a biztosság csalóka érzésébe ringassa Európát. Oroszország ma ködbe van burkolva, amely megmásíthatatlan célokat és vakmerő terveket takar.

Vigyáznia kell Európának, nehogy egy rossznapon meglepetések érhessék. Különösen bennünket utalnak vigyázatra a multak tapasztalatai. Nem szabad hinnünk a látszólagos nyugalomnak. A bolsevizmus ügynökei örökösén résen vannak, minélfogva nekünk is ébren kell őrt állanunk a földalatti szervezkedések minden meglepetésszerű előretörése ellen.

A golyó, amely az orosz megbízott életét kioltotta, véres bizonyíték amellett, hogy még semmi sincs elintézve. Elkeseredett belső harc folyik a bolsevizmusnak nevezett ország- és világrablás titkos hivei és a magántulajdon jogrendje között. Ez utóbbit mindenütt a nemzeti irányzat képviseli. A két küzdő fél közül az egyiknek okvetlenül meg kell semmisülnie, s ez az egyik csak a bolsevizmus lehet. Míg ez a politikai firma alá bujt rablósövetkezés él és mozog, addig nincs biztonság és nincs béke.

Budapest, 1923 május 19.

Májusi eső. A tavalyi száraz esztendő után aggodva fogadták a jó gazdákat a május elején beköszöntő kánikulát. Félni lehetett, hogy ismét korán örültünk a szép terméskülátásoknak, amelyekkel a tavaszi hónapok kecségettek. De a fagyoszentek közeledtére mégis megjött az eső. Talán a Gondviselés megelégette a sorscsapásokat, melyeket évek óta

rezánk mért s a magyar magvetés szép kalászkokat érlel. Csak az a fontos, hogy mindenki megtegyje a magját s különösen azok, akik most jutottak földhöz, jól gondozzák földjeiket. Nagyon sok függ attól, hogy nekünk legyen igazunk, akik kezdetlől fogva azt hirdetjük, hogy a földművelő kisemberek kezén sem megy tönkre a talaj. Végére mi nem azt tartjuk, mint az októberista és nemzetközi koponyák, hogy a jó terméshez csak tavaszi napsugár és májusi eső kell, semmi más. Ugyan hiába süt a nap és esik az eső, ha lusta a gazda, nem terem azon a földön vetőmagra való se. Bethlen István gróf most érkezett haza. Becsületes magvetése, ki tudja, milyen termést érlel. A cseh vetési varjak a hazatérülő Károlyi Mihállyal és a makkabeus Jászi Oszkárrel eleget rontották vetését. De nagy az Isten; a kártékony állatok nem győzik le a becsületes magvetőt: boldog lesz még a magyar!

*

Schlesingerék pipáltak. Egyik pesti tőzsdelap írja meg legutóbbi számában az alábbi jellemző históriát. Az öreg Schlesinger 1914 augusztus első napjaiban csak két szót szolt mátkájának: «Auch England?» (Anglia is?) — es erre fogta pénzt, elvitte a zürichi bankba s az «okos» ember öt évig ott pipált a zürichi tó mellett, míg a többiek harcoltak, megsebesültek, leszegényedtek, kopáltak és hősi halált haltak. Öt év után az öreg Schlesinger visszajött Pestre és Bécsbe s hazahozta a pénzt Svájcból. «Mit mondjunk?» — kérdeznénk terézvárosi stílusban — az öreg Schlesinger és fia dúsgazdag ember lettek s benne vannak a legnagyobb vállalatokban. Nekik gyümölcsözik a drágaság. S mit mond erre a liberális tőzsdelap? «Az érdem elvette — úgymond — a jutalmát!» Tehát érdem az, hogy Schlesingerék a háború elől kilopták pénzüket s átípiáltak a vad háborút a zürichi tó mellett. Ugyan miért nincs egy szavuk sem az ilyen pénzhatalmasságok ellen a nemzetközi elvtársaknak?! Mert fajtájukból valók. Csak a kis árvák meg ne tudják, hogy apjuk hősi halála után pár évre így is lehet írni és élni Magyarországon!

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A miniszterelnök külföldi utazása.

Bethlen István gróf miniszterelnök és Kállay Tibor pénzügyminiszter külföldi útjuk során Párisból Londonba utaztak. Előzetesen még tanácskoztak Lasteyrie francia pénzügyminiszterrel és a francia miniszter kijelentette, hogy *behatóan tanulmányozza Kállay Tibor pénzügyminiszternek a magyar pénzügyekről előterjesztett emlékiratát.* Kállay emlékiratában rámutatott azokra a veszélyekre, amelyek Magyarország pénzügyi és közgazdasági helyzetét fenyegetik. A pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy az országnak sürgős segítségre van szüksége és ezért multhatatlanul sürgős egy legalább

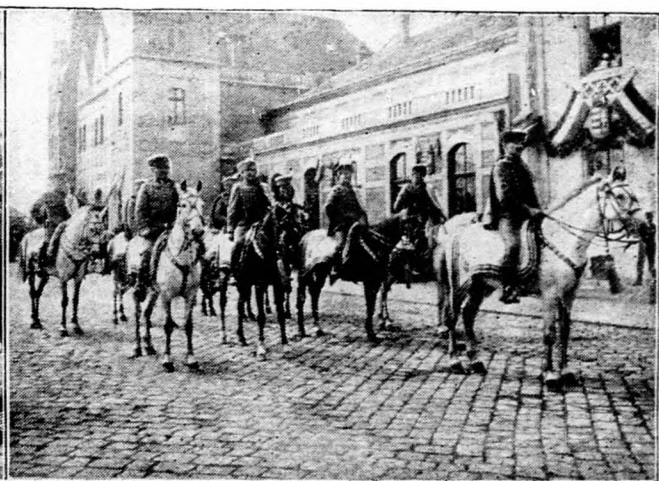
negyvenmillió aranykoronás rövidlejáratú kölcsönnek a felvétele,

mert külföldi kölcsön nélkül lehetetlen lesz minden kibontakozás. A helyzet végleges orvoslása azonban csak

egy hosszú lejáratú legalább 550—650 millió aranykoronás kölcsön

útján várható.

Bethlen István gróf miniszterelnök és Kállay Tibor pénzügyminiszter külföldi útjával az egész európai sajtó

Képek a nyiregyházi zászlószentelésről.

Balról: Mikecz Lajos alispán üdvözlí a kormányzó őfőméltségát a Kossuth Lajos-téren. — Jobbról: Lovasok a kormányzó fogadtatásán a szabocsi régi nemesi bandérium viseletében.

foglalkozik és a magyar kérés igen sok helyütt meleg fogadtatásra talál.

Londonban a miniszterelnök tanácskozott Curzon lord külügyminiszterrel, aki Bonar Law miniszterelnököt távollétében helyettesíti, továbbá az Angol-Bank kormányzójával és több tekintélyes pénzügyi cég vezetőjével. A magyar miniszterek tiszteletére az angol külügyminiszter villásreggelit rendezett és ezen megjelent az angol politikai élet sok számottevő tényezője.

Az angol világlapok behatóan foglalkoztak Bethlen tárgyalásaival és hosszú nyilatkozatokat közölnek Bethlen István gróf miniszterelnöktől. Londoni lapok értesülése szerint az angol kormány késznek nyilatkozott közreműködni a Magyarország részére szerzendő nemzeti kölcsön kezességében. Baldwin angol pénzügyminiszter kijelentette az alsóházban, hogy a brit kormány jóakarátú figyelemmel kíséri azokat a törekvéseket, amelyek Magyarország pénzügyi helyzetének a megjavítását célozzák. Érdekes, hogy a kiséntant mindenféle intrikával iparkodik a magyar államférfiak küldetésének sikerét meghiusítani és minden követ megmozgatnak ellenünk.

Bethlen István gróf miniszterelnök távozása előtt Londonban kijelentette, hogy bízik az események kedvező fejlődésében. Bethlen és Kállay Londonból Párisba utaztak és Bethlen István gróf miniszterelnök kétnapi ottartózkodás után tovább indult Rómába. A miniszterelnök számára Mussolini olasz miniszterelnök az olasz határtól kezdve külön szalonkocsit bocsát rendelkezésére.

Képviselői beszámolóok.

Az elmúlt héten sokorópátkai Szabó István mondott beszámolót Sokorópátkán. A beszámolóra a volt kigazdaügyi minisztert elkísérte Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter és Rakovszky Iván belügyminiszter.

Órfy Imre nemzetgyűlési képviselő Szekszárdon és Decsén tartott beszámolót. Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár és több képviselő is megjelent a kerületben. Schandl Károly ugyanakkor résztvett a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége szekszárdi csoportja szövedőtelepének megnyitására.

Ha nem áll jól, vagy nem nő a bajusza, használja a világhírű Amor bajuszpedrót.

+MEZŐGAZDASÁG+

Szántóföldi takarmánytermelés.

II. Irta: Grabner Emil.

A gazda ereje a földjében rejlik. Ha az jó erőben van, akkor erős a gazda is, de ha gyenge a földjének termőereje, akkor a válságos időkben a rossz terményárak, rossz értékesítési lehetőségek és sok más ismeri rontó tényező elusztatják a gazda jólétét, sok esetben a földjét is. Ilyen gazda szegény emberré válhatik még akkor is, ha sok száz vagy ezer holdja van, különösen akkor, ha egyúttal rossz kereskedő. A sovány föld gazdája szegény, a kövér föld az a tőke, amiből a gazda bármely körülmények között biztosan megél.

Amde, nem úgy kell ezt érteni, ahogyan a mi gazdáink a földet becsleskor «kóstolgat»-ják. A nagyföldi kigazdák kövér agyagföldjein, különösen a tanyai részekben, ritka esetben terem holdanként 6–8 q-nál több búza, ellenben a dunántúli, természetűl sovány földeken jó munka után 10–12–14 q a búza termése. Az igazán jól kezelt földeken már 20–22 q-ás búzatermést is nyertünk.

Ez nem azon mulik, hogy itt több eső jár, mert például Mosonmegye, ahol az utóbb említett terméseket nyertük, nyáron át épúgy szenved a szárazságtól, mint a Nagyalföld. Ráadásul a legjobb földjének termőerege alatt két méter mélységen túl kavics az altalaj.

Amott az időjárás a gazda, emitt nem egészen az, mert a gazda is törekszik ura lenni a földjének, de nem zsarolja, hanem táplálja és ápolja azt.

A jó művelés és trágyázás alapvetője a föld termőerejének, ez pedig csak akkor lehetséges, ha a szántóföldi takarmánytermelést kellő arányban felkaroljuk.

A szántóföldi takarmánytermelés: 1. Lehetővé teszi azt, hogy jó vetésforgót állítsunk be, minek révén a földet kellő időben és jól megmunkálhatjuk az utóvetemény (rendesen a búza vagy más gabona) alá. Ennek folytán annak jobb termését biztosíthatjuk. 2. A pillangós virágú takarmánynövények (lóhere, lucerna) a föld termőerejét nitrogénnel javítják, különösen akkor, ha azok alá foszforsav műtrágyákat is adunk (szuperfoszfát, Thomassalak). Ez is javítja az utánuk vetett növény termését. 3. Csak a szántóföldi takarmánytermeléssel érhetjük el azt, hogy minél több haszonállatot tarthassunk (tejelő, hízómarha) és ezzel gazdálkodá-

sünk jövedelmét gyarapítsuk, egyúttal annyi istállótrágyát termelhesünk, hogy a földjeinket legalább négyévenként alaposan átrágyázhassuk.

Enélkül nem lehet teljesfokú termésünk és enélkül gyengén terem a földünk akkor is, ha az természetől fogva kövér, de ez uton megjavíthatjuk azokat a földeket is, amelyek az eddigi fogalmak szerint *gyengék*. Enélkül nem lehet a termésünket fokozni, vagyis a *többtermelés* csak üres szóbeszéd marad. *Istállótrágya* a többtermelés alapja és a *jó vetésforgó*, de ezt csak a szántóföldi *takarmánytermeléssel* biztosíthatjuk, mert a kapásnövények is csak jó trágyaerejű földben sikerülnek. Ezen az alapon épülhet fel a *jobb művelés*, a *műtrágyák* és a *nemesített növényfajták használatával* az a munka, amellyel a gazda bármely *válsággal szemben eredményesen veheti fel a küzdelmet*. Erre kell törekednünk.

Ismét csak példával magyarázhatom e tétel igazságát. Ha egy 40 holdas gazda a régi módon csak a belsősegen termel némi kevés takarmányt (például lucernát, részben a nyári szárazságban kiszülő csalamádét), az állatjait pedig nyáron át legelőkön, télen át kukoricakórón, sok szalmán, kevés répán és még kevesebb szénán tartja (ahogyan ez az Alföldön szokásos), akkor a 40 hold súlyú trágyázás, rossz művelés, egyúttal a súlyú vetésforgó folytán alig terem a kalászos gabonafélékből (búza, rozs, árpa, zab) többet, mint kat. holdanként 6–8 q-át. Gyakran ennél is sokkal kevesebbet. Kukoricából esetleg 10–15 q lehet a termése, csak kedvező esetben több, de nem sokkal.

Ilyen helyen gyakran vetnek kalászos után kalászoszt a terület $\frac{2}{3}$ -án vagy ennél nagyobb részén. Ez a *legrosszabb* eljárás, de tegyük fel, hogy a területnek csak fele része kalászos, másik fele kukorica, ami nem épen rossz vetésforgó, mert kapás váltja a kalászoszt. Kapcsoljuk egyúttal ki a kist-területű répa- és takarmányföldet is és vegyük azokat is kapás kukoricának, hogy egyszerűbb legyen a számítás és minél jobban kedvezünk e rossz gazdálkodás mérlegének. Így kedvezve, lehet *20 hold kalászos után*, kat. holdanként 6–8 q-val számítva, 120–160 q búza, rozs, árpa vagy zab, ha ugyan lesz ennyi és *20 hold kukorica után*, ilyen gazdálkodás után kedvező esetben szintén 150 q szemes tengeri, vagyis együttesen jó esetben 300 q szemes, de ez már nagyon kedvező számítás.

Ennek ellenében: ha a 40 hold $\frac{1}{4}$ részén vagyis 10 holdon megfelelő *takarmánytermelést* állítunk be és ennek révén kellő számú állatot tarthatunk, minek folytán a földünket évente $\frac{1}{4}$ -részében *átrágyázzhatjuk*, teremhet 20 hold *tavaszi és őszi kalászos után* kat. holdanként kellő művelés esetén 14–16 q vagyis együttesen 300 q szemes. 10 hold kukorica után jól betrágyázva és kellő mértékben kapálva 20–30 q szemes vagyis együttesen 500–600 q *szemestermény*. Ezen kívül a takarmánytermő terület termése a jövedelmező állattartás alapját alkotja. A répát és az ipari (olajos, fonalas) növényeket nem vettem számításba, hogy a kép minél egyszerűbb legyen, de *jól trágyázott* földön ezek után látjuk a legtöbbet hasznót.

Ezért értékes a takarmánytermelés annál inkább, mert a jól etetett állatok nemcsak *értékesebbek* a piacon, hanem *több tejet* adhatnak, nagyobb a termelőképességük és haszonvételük, jobbak a növendékjeik és igában *mélyebben* szánthatnak, ami ismét a terméseket fokozza, egyúttal a rossz időjárás-tól függetlenebbé teszi.

A fenti számítás csak egy példát nyújt arra, hogy mit érhetünk el e téren. Az ott említett termésátlagok tapasztalati tények és azokat bárki a saját viszonyai szerint állíthatja be a számításába. Ezeknél *jobb* terméseket is lehet nyerni, de azt már csak igazi tökéletes munkával, sok trágyával, egyúttal csak ott, ahol az *igásállatok, gépek* és az összes többtermelési tényezők tökéletesek, egyúttal az azokat irányító gazda is *egész ember* arra, hogy *tökéletesen dolgozzék*.

A dohány trágyázása. Irta: Surányi János.

A régebbi időkben tilos volt a dohány alá istállótrágyázni, azért mert azt vélték, hogy az *istállótrágya* a dohány minőségét rontja. Ma az istállótrágya alkalmazásának semmi sem áll útjában, mert bebizonyult, hogy okszerűen eljárva a trágyázás miatt a dohány minősége nem lesz rosszabb. Az istállótrágyát nem szabad túlságosan nagymennyiségben, kat. holdanként 200 mm.-án felül alkalmazni és a trágyát még ősszel ki kell hordani és alászántani.

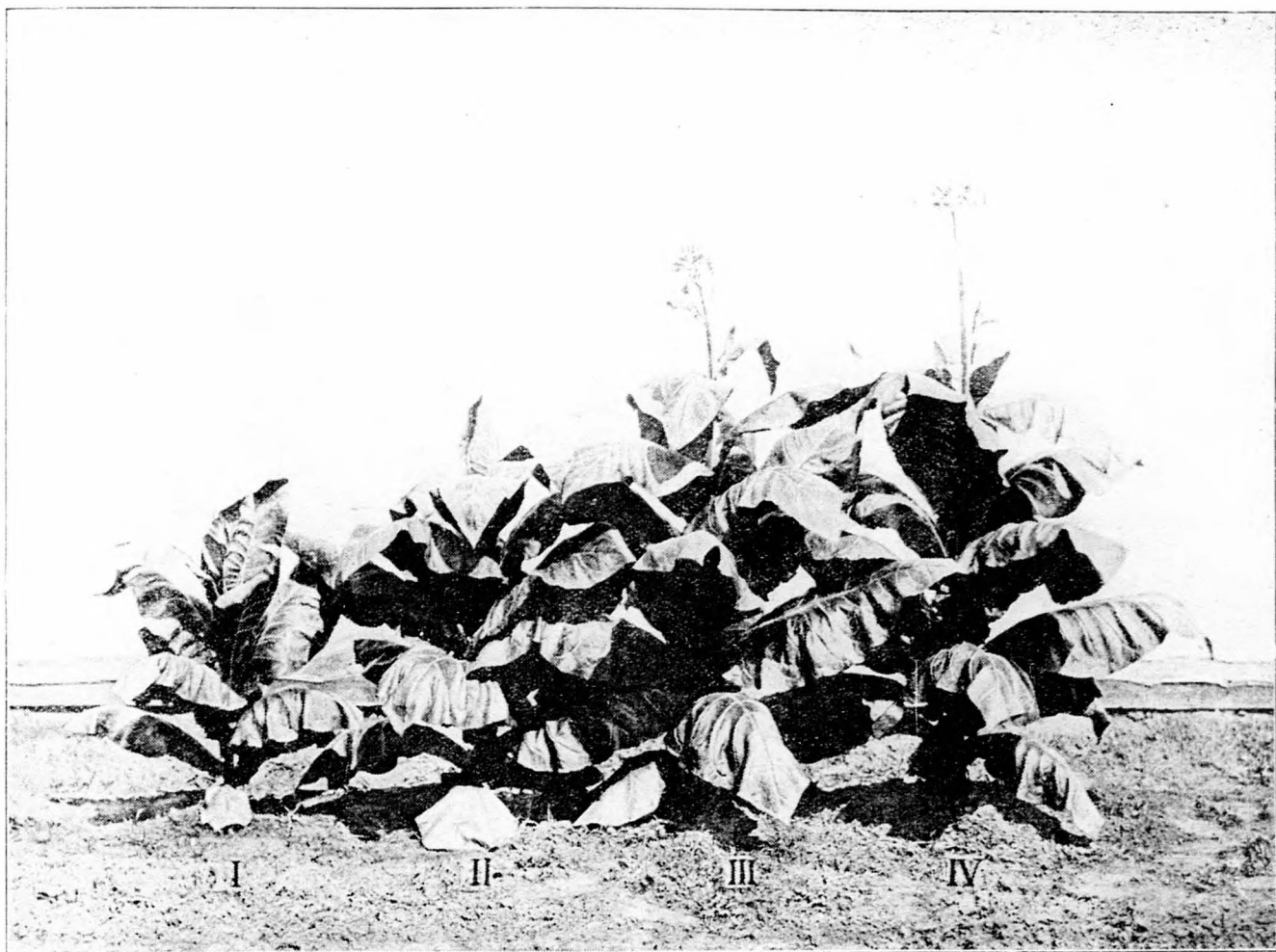
A dohány nagyon igényes növény, mert csak dús tápanyagú földben terem annyit, hogy természetesen a ráfordított sok munka és költség mellett jövedelmező lesz. Az istállótrágyának azonban nem mindig van, azaz legtöbbször nincs bővíben a gazda, így kerül előtérbe azután az a kérdés, hogy nem lehet-e a dohánynál is más növényekhez hasonlóan a termés fokozása érdekében az istállótrágyázás helyett egyéb eszközökhöz folyamodni? Számos kísérlet és gyakorlati tapasztalat bizonyítja, hogy erre a *műtrágyák* a legalkalmasabbak, mert képesek arra, hogy akár az istállótrágya mellett, vagy ennek pótlásaként, a dohány termését a legnagyobb mértékre fokozzák és pedig a minőség rontása nélkül. Ezzel az utóbb említett körülménnyel azonban műtrágyákkal kapcsolatosan is számot kell vetnünk és ennek megfelelően a műtrágyázást olyképen lesz szükséges végezni, hogy annak következtében a dohány minősége ne szenvedjen.

A műtrágyákkal a dohány talaját mind a három fő növényi tápanyagban, a foszforsavban, kálium és nitrogénben gazdagíthatjuk. Hogy miként, azt a következőkben próbáljuk röviden elmondani.

A dohány a *foszforsav-trágyázás* iránt nagyon hálás, s azt nemcsak nagy terméstelebbetével hálálja meg, hanem azzal is, hogy minősége, égőképessége jelentékenyen jobb lesz. Épen ezért a legnagyobb termések elérésére a dohánynál a foszforsav-trágyázást sohase mellőzzük. A legalkalmasabb erre a szuperfoszfát, amelyet kat. holdanként 150–200 kg. mennyiségben adhatunk és pedig legkésőbbben a vetésszántás előtt, száraz éghajlatú vidékeken pedig inkább ősszel vagy a tél folyamán.

A dohány egyike azon növényeknek, amelyek sok *kálium* vesznek fel a talajból, ennek ellenére a káliummal való trágyázásra nem mindig szorul rá azért, mert a kálium könnyen fel is tudja venni a talajból. Így azután káliummal trágyázni a dohányt inkább csak olyan talajokon lesz szükséges, amelyek természetől fogva ebben szegények, aminek pl. a homoktalajok. Ilyen talajokon ha nemcsak foszforsav, hanem káliumtrágyázást is alkalmazunk, a dohány minősége is javul, termése is emelkedik. Figyelemmel kell lenni azonban arra, hogy a legelősebb és legkönnyebben beszerezhető káliumtrágya, a 40%-os kálisó, klórt tartalmaz, aminek az a hatása van, hogy a dohánylevelek égőképességét rontja. Ezért a 40%-os kálisót, amelyet kat. holdanként 80–120 kg. mennyiségben alkalmazhatunk a dohány alá, vagy kora tavasszal, vagy még inkább a tél vagy az ős folyamán, ki kell szórni, hogy a klór, amelyet a talaj megkötni nem bír, a csapadékosabb időjárás alatt a talaj mélyebb rétegeibe lemosassék. Nagyon kötött talajokon azonban a klórnak ez a lemosódása, különösen száraz időjárásnál, nagyon lassú lehet, ezért ilyen talajokon, ha káliumtrágyázással akarunk élni, esetleg célszerű lesz azt az elővetemény alá alkalmazni. Mivel azonban, mint már említettük, káliumtrágyázásra a dohánynál is inkább csak a laza talajokon van szükség, a 40%-os kálisó minőségromtó hatásától, mivel e talajok klórlektető képessége kicsiny, nem igen kell tartanunk.

Ha a dohány jó termőerőben levő, istállótrágyás földbe kerül, nem lesz szükség arra, hogy külön *nitrogéntrágyázást* alkalmazunk. Ilyen talajokon nitrogéntrágyázással csak akkor szoktak és tanácsos élni, ha a gyenge palántákat erősebb és gyorsabb fejlődésre akarják készíteni. Erre szolgál a chilisalétrommal való fejtrágyázás, amelyet kat. holdanként 30–40 kg. mennyiségben szoktak a palánták mellett a sorokban elszórni a megeredés után. Mivel ma chilisalétrom nem kapható, más, a dohány fejtrágyázására alkalmas nitrogéntrágyát pedig még nem ismerünk, megkísérélhetjük a

A műtrágyák hatása a dohánytermelés fokozására.

A magyar királyi debreceni dohánytermelési kísérleti állomás termése. I. Trágyázatlan. II. Szuperfoszfáttal. III. Szuperfoszfáttal és kálival. IV. Szuperfoszfáttal, kálival és chilislétrommal trágyázva.

(«Hungária» Műtrágya-, Kémsav- és Vegyipari Részvénytársaság felvétele.)

sóvány talajokat nitrogénben olyan módon gazdagítani, hogy kat. holdankint 60–80 kg. kénsavas ammoniákat vagy mésznitrogént szórunk ki kora tavasszal vagy pedig a tél folyamán. Ezen nitrogéntrágyáknak hatása lassú, és az eddigi tapasztalatok szerint az ültetéshez közeli időben alkalmazva a dohány minőségét rontják, azért lehető korán kell azokat a földbe juttatni, hogy elbomlásukhoz megfelelő hosszú idő álljon rendelkezésünkre. A nitrogéntrágyákkal a dohányról egyébként nagyon óvatosan kell bánni, mert ha azokat a kelleténél nagyobb mértékben alkalmazzuk, a dohány rosszul égő és füstje kellemetlen szagú lesz.

Mikor válasszuk el anyjától a kis csikót? Háromhónaposnál fiatalabb csikót semmi körülmények közt se lehet elválasztani, mert az még tej nélkül megélni nem tud. Leghelyesebb hat hónapos koráig szoptatni a csikót, mert így fejlődik belőle legszebb formájú és legegészségesebb állat. Valamivel korábban, azaz 4–5 hónapos korában az elválasztás csak akkor engedhető meg, ha egyrészt az anya elgyengült, lesóványodott és már méhében fejlett magzatot hordoz, a csikó pedig már jól eszi a zabot és szénát, úgy hogy remélhetőleg tej nélkül is jól fog táplálkozni. Különösen indokolt várni az elválasztással akkor, ha a csikó vedlésben van, vagy ha mirigykórban megbetegedett. Általános tapasztalat, hogy a még anyatejet élvező csikó ezt kritikus időt könnyebben átéli, mint az olyan, mely a tejtől meg van fosztva.

A bab termelése. A babot — ha jó lesz a termés — ki lehet szállítani külföldre is így remélhető, hogy jó ára lesz. Érdemes termelésével tehát foglalkozni. Erre vonatkozólag kiváló növénytermesztési szaktudósunk, *Grabner* Emil a következő útmutatást adja: «Egyes vidékeken kettes vetéssel úgy is termelik a babot, hogy nemcsak a kukoricavetés szélébe vetik, hanem váltakozó sorokban a kukoricát babbal váltakoztatva. Ez olyan helyen megokolt, ahol a kukorica alá nem adhatnak istállótrágyát és így a babbal javítják a földet, amiből az utána vetett búza is hasznot lát. Ez esetben a kukorica sortávola kisebb lehet, vagyis elegendő, ha a bab és kukorica közötti távolság 30–40 cm., úgy hogy még lókapával lehessen a sorok között járni. A kukoricasorok egymástól távolsága eszerint 60–80 cm., vagyis alig nagyobb, mint a rendes sortávól és így elegendő kukorica is terem, de ezenfelül jó babtermésünk is lehet, mert a bab elég jól bírja a beárnyékolást és bár tiszta vetésben többet terem, másodterményként mégis elég jó a termése. Tiszta vetés esetén a babot 30–40 cm.-re géppel sorokba vethetjük és természetesen kapáljuk, amit lókapával végezhetünk. Kataszterholdanként — aszerint, hogy apró- vagy nagyszemű-e a bab — 40–50 kg. magot számíthatunk. Kivételi célra csak a fehérszínű apró, vagy középnagy magvú babokat vessük, mert a külföldön ezeket keresik és jobb áron fizetik. Ilyen babokból nemesített fajtaink is vannak, amelyek bőven termő, puhára főzhető, kitünő ízű babfajták. Ilyenek a hatvani, eszterházi és a kompolti Fleischmann-féle babok, amelyek érdekesek a felkarolásra. Ha a bab vetése után tartós szárazság áll be, könnyen megtörténik, hogy nem kel ki, ha nem kerül megfelelően nedves talajrétegbe. Ezért a vetésénél vigyáznunk kell arra, hogy olyan mélyre vessük, ahol a föld még elég nedves, hogy így akár eső nélkül is kikeljen, mert enélkül száraz idő esetén nem kel ki».

Védekezzünk már most az esetleges szárazság ellen! Áprilisban volt bőségesen esőnk; talán itt-ott a kelleténél is több, úgy hogy a vetéseket se tudták kellő időben bevégezni. Félő azonban, hogy májusban és júniusban megint ritkán járnak a jótékony esők. Az okos gazdát ez nem nagyon aggasztja. Ő ugyanis nem enged elpárologni földjéből azon csapadékokat, mely áprilisban beelhullott, mert hiszen erre növényeinek májusban és júniusban szükségük lesz. Meg is élnek ebből a nedvességből úgy a gabonaneműek, mint a kukorica, a bab, a burgonya és a répa is! A talajnedvesség elpárolgásának megakadályozása nagyon egyszerű dolog: a talaj felületét kell állandóan porhanyóan tartani: kapálni, fogasolni azonnal, mielőtt az tömődöttnek mutatkozik. A legutóbbi évek folyamán többször volt oly időjárásunk, hogy májusban és júniusban jóformán semmi esőt sem kaptunk és ezt a szárazságot a rosszul munkált, összetömődött, gyomos talajban a növények nagyon megsínylették, míg a többször kapált vagy fogasolt talajban alig érezték meg. Tavaly egy debrecenvidéki homokon a kukoricatáblának egyrészt próbaképpen lókapával nyolcszor kapálták, a másikat pedig csak háromszor. Az eredmény feltűnő különbséget mutatott! A nyolcszor kapált kukorica 2 m. magasságú lett s színe oly üdén zöld volt, hogy öröm volt rá nézni a perzselő forróságú nyárban, míg a háromszor kapált csak sínylődt és alig látszott a leveleken itt-ott egy zöld csík.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Kölyökrókat lehet-e megszelídíteni? (S. I., Szent-tornya) — **Felelet.** Rókat szelídíteni hálátlan feladat, mert előbb-utóbb kitör belőle vad természete. Tápláléka hús, tojás, bogár, gyümölcs.

Kérdés. Bikámnak testét szömelősk borítják s már több marhámát megfertőzte. Mit tegyek? (K. P., Lendvajakabfa.) — **Felelet.** Az állatot vizsgáltsa meg az állatorvossal, aki a legjobban tudja a baj orvoslását. Bizzék az orvosban és pontosan kövesse annak útmutatásait.

Kérdés. A földi bodza elborította földemet, hogyan irthatom ki? (V. P., Hajdubagos.) — **Felelet.** Nem tudjuk mit ért földi bodza alatt. Ha a cserjét gondolja, gyökereinek kitépésével irthatja, ha más gázt, akkor is csak kapával lehet irtani, mint minden más alkalmatlan gyomot.

Kérdés. 1. Az állatorvosi főiskolára milyen végzettséggel vesznek fel? 2. Állatorvosi könyvek hol kaphatók? (D. L. Gy.) — **Felelet.** 1. Érettségi bizonyítvány szükséges a felvételhez. 2. Kiadóhivatalunkban.

Üzenet a könyvrendelőknek. (P. L., Ujfehértó.) Buday Barna: Titkok földje c. könyve és Karikás János kalandjai együttesen 420 korona. Göre Gábor bíró úr és Kalsa c. könyv egyenként 765 korona postadíjjal együtt.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Megváltási eljárás alá kerülő birtokok.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság megváltási eljárást rendelt el az alábbi községekben és birtokokra: **Paia** községnek — Eszterházy Sándor gróf, Zichy Béla gróf és Sándly Béla birtokára; **Balatonalmádi** községnek — a vesprémi káptalan, a vallás- és tanulmányi alap és Farkas Sándor birtokára; **Zalasabor** községnek — a szentbenedekrend zalavári apátsága, továbbá Szentmihályi Dezső birtokára; **Tar** községnek — Herczog Sándor birtokára; **Sály** községnek — Gorove László birtokára; **Csermely** és **Lénárdarócza** községeknek — Bródy Gyula és Ungár Sámuel birtokára; **Fehérgyarmat** községnek — özv. Spitz Adolfné, Gyenge Béla, Doka Bertalan és Károlyi László gróf birtokára; **Gégyény** községnek — Nikó Albert és felesége, Grossmann Emil, Grossmann Herman és Ignác, Kisdorfer Sámuel és Ehrenreich Adolf birtokára.

Értekezlet a szegedi paprika ügyében.

A földművelésügyi minisztériumban az elmúlt héten értekezlet volt a szegedi paprika termelésének és értékesítésének előmozdítása ügyében. Az értekezleten nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter elnökölt. Megjelentek rajta kívül Schandl Károly dr. és Szomjas Lajos államtitkár, Tóth Jenő h. államtitkár, Ujhelyi Andor min. osztálytanácsos, Obermayer, Csonka és Grenцер Béla fővegyészek a földművelésügyi minisztérium részéről, továbbá Gesztelyi Nagy László dr., a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Somogyi Szilveszter Szeged város polgármestere, Koszó István belügyi államtitkár, Szeged város képviselője, ezenkívül Korom Mihály, Csizsár István, Adok László és még számos a szegedi termelő érdekeltség részéről. Somogyi Szilveszter előterjesztette a szegedi paprikatermelők mai helyzetét és a kívánásokat, amely szerint az őrlési igazolvány rendszere töröltessék el, a vegyvágatát a malomban eszközöltessék, a minősítés csak a külföldi forgalomban legyen kötelező, a származási hely feltüntetése is töltesse kötelezővé. Utána Csonka, Obermayer, Grenцер Béla és Darvas Ferenc vegyészek fejtették ki álláspontjukat, míg a termelők részéről Dobóczy, Csizsár István és Korom Mihály szóltak fel, míg a kereskedők álláspontját Csonka Ferenc kereskedő fejtette ki. Gesztelyi Nagy László dr. bonyolította azután a kérdést a termelés és az értékesítés szempontjából s kívánta, hogy az érdekeltség részéről egy bizottság szerveztessék, amelyhez a földművelésügyi miniszter minden paprikaügylet érdekelt kérdésben bizalommal fordulhat véleményét kérni. Végül Somogyi Szilveszter foglalta össze a szegedi érdekeltség kívánásait, mely a fentiekben kívül még azzal egészítette ki, hogy a paprika kivitele ne legyen engedélyhez kötve és a minősítést a belföldi forgalomban csak annál fogantassák, aki akarja. A földművelésügyi miniszter megígérte, hogy igyekezni fognak a termelők kívánásait mindenben kielégíteni.

Kik részesülnek hatósági lisztellátásban az 1922-24. gazdasági évben?

A kormány a lisztellátásnak az 1923-24. gazdasági évben való hatósági támogatásáról rendeletet adott ki, amely szerint hatósági lisztellátásban részesülnek: a honvédség, folyamórség, továbbá a vármórség legénysége; az államrendőrség és a csendőrség tagjai, a katonai hadvidjások és nyugdíjasok, a tényleges szolgálatban álló, továbbá a nyugdíjas köztisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint özvegyek és szülőitlen árvaik és élelmszerellátásban részesülő családtagjaik, a vagyonatlan, a munka- és kereséktelen hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik, amennyiben állami támogatásra szorulásukat a hatóság minden kétséget kizáróan igazolja, valamint az általuk eltartott tizenhat éven aluli családtagok.

Felére csökkent a szabolcsi burgonyatermelés.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara legutóbb tartott igazgató választmányi ülésén megállapítást nyert, hogy Szabolcs vármegyében ez évben körülbelül felére csökkent a burgonya vetésterülete. Oka ennek az, hogy a gazdák az elmúlt évi termés több-féle értékesítési akadályai miatt tartózkodnak a burgonyatermeléstől. Az idei termés értékesítésére javaslatot tett az Országos Mezőgazdasági Kamara a közlelmezési miniszternek, ami biztosítja a belső ellátást és lehetővé teszi a felesleg rendszeres kivitelét.

Megalakult a Duna-Tiszaközi Méhész Szövetség.

Az elmúlt héten alakult meg a Duna-Tiszaközi méhészszövetség, amely a méhészet fellendítését tűzte ki céljává. A szövetség Takács Gyulát, a Szegedvidéki Méhész Egylet elnökét választotta meg elnökül. A közgyűlés egy mézértékesítő és beszerző szövetség létesítését határozta el, amely le fogja bonyolítani a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara egész területén a méz értékesítését s a méhészeket ellátja méhészeti anyagokkal és felszerelésekkel.

Lókitvelli vásár Budapesten és Kaposvárott.

Kaposvárott május 14-től 16-ig, Budapesten pedig május 25-től 27-ig bezárólag az illetékes mezőgazdasági kamarák közreműködésével lókitvelli vásár lesz. Ezekre a vásárookra számbeli és nembeli korlátozás nélkül csakis hidegvérű lovak hajthatók fel. A külföldre való elszállítás kizárólag vasuton Kaposvárról, illetve Kőbánya alsó pályaudvarról szakközleg ellenőrzése mellett történhetik. A vásárokról kivételre kerülő lovak után darabonként ötvenezer korona kiviteli illetéket kell fizetni.

A kormányzó jelenlétében szentelték fel a nyiregyházi exredek zászlaját. (Képekkel.) A nyiregyházi magyar királyi tizenkettedik honvédegyaloezred és a harmadik huszárezred selyemzászlóját a minap szentelték fel a főméltóságú kormányzó pár színe előtt. Ebből az alkalomból az államfő beszédet mondott, amelyben hangoztatta a hazafias erények megbecsülését és azt, hogy a katonai odaadás él még a magyarban. Az ünnepség után való lakomán *Béni* József tiszalóki kiskapuzda üdvözölte a kormányzó főméltóságát.

Benedek Péter: Őnarckép.

Benedek Péter uszodi földműves a legújabb magyar festőművész. (Képekkel.) A Kossuth Lajos-utcai Alkotás-Művészklubban most nyitották meg Benedek Péter uszodi kiskapuzda képkiállítását, mely csodálatos eredetiségben és nagy-szerű közvetlenségben mutatja a hazai festészet új csillagának tehetségét. Benedek Péter soha senkitől sem tanult, őseredeti tehetség. A falusi élet egész színes élete alakba van öntve a ceruzarajzokban, olaj- és vízfestményekben, krétaképekben és az érzésnek, amely gyengéd és finom jel-ekben nyilvánul meg Benedek Péter szer-száma alatt, pompás művészi bizonyítékaira lehet akadni a tárlaton. Benedek Péter a mi számunkra külön gyönyörűség azért is, mert a magyar faj nagyra-termettségéről s ebben is a falu kimeríthetetlen értékéről tesz tanúságot. Szeretettel és bizalommal ajánljuk működését olvasóink érdeklődésébe. Mai számunkban a földműves-festő két kitűnő munkáját mutatjuk be olvasóinknak. Egyben örömmel jelentjük, hogy a közoktatásügyi miniszter intézkedésére Uszodon a mű-vész számára műtermet épített az állam.

Megnyílt az Országos Börtönügyi Múzeum. Az igaz-ságügyi minisztérium Markó-utcai épületében megnyílt a börtönügyi múzeum, amely érdekes és különös képét mutatja az igazságszolgáltatás «segédeszközei» fejlődésének. A közép-kori kínzószerszámok is itt láthatók, majd a modern bün-tesítés titkaiba lehet bepillantani. A múzeum minden szerdán délután 4—8 óráig és minden hé első vasárnapján dél-előtt 9—1-ig áll nyitva a nagyközönség részére.

Házipari szövötelepet nyitottak meg Szekszárdon. A Ma-gyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének szekszárdi csoportja most nyitotta meg szövötműhelyét, amelyben kiskapuzdacsalá-dok és az értelmiségi osztály tagjai nyernek jó kereseti alkalmat. Az ünnepi megnyitáson résztvett Schandl Károly államtitkár is, aki feleségével együtt jelent meg és hosszabb beszédben méltatta a házipar felkarolásának szükségét. Sárosy Károlyné tanárnő, a műhely vezetője beszámolt az eddigi eredményekről és bemutatta a műhely munkáit. Az ünnepet Örfy Imre nemzetgyűlési képviselő beszéde zárta be.

Kongresszust és közgyűlést tartott az Iparosok Országos Központi Szövetkezete. Az elmúlt héten tartotta meg a kis- és középipar anyagbeszerző központja ezidei kongresszusát, illetve közgyűlést. Mindkettőn Szabó Gyula szegedi iparos elnökölt, aki épen úgy, mint az utána felszólaló Farkas Eiek, a Baross-szövetség igazgatója, változta azt a szomorú összezsugorodást, amelyben a kisipar szenved s a hitelhiányt, amelyet az államnak kell megszüntetnie. A most végre kilátásba helyezett állami támo-gatáson nem szabad keresniök a nagybankoknak. Legközelebb az összes érdekelt bevonásával nagygyűlés lesz, amely szükség esetén közérdekű panaszaival a kormányzó főméltóságát is fel fogja keresni. Kertay Ferenc igazgató javaslatára ezután határo-zatilag kimondották, hogy a kisipar lábraállítását gátló akadályo-kat el kell hárítani és főképen megszüntetendők a bőrkartell visszaélései. Másnap zajlott le a közgyűlés, amelyen egyhangú helyesléssel vették tudomásul Szozanski Mihály vezérigazgató fej-tegetéseit és bizalmat szavaztak a vezetőségnek. Az új igazgató-sági tagok között foglalt helyet Hudák János gróf, a Közélelme-zési Tanács elnöke is, aki rövidesen elfoglalja az IOKS elnöki székét.

Az alcusúti hősök emléktáblájának leleplezése. Fényes ünne-pések keretében leplezték le Áldozócsüörtökön Alcsuson a világ-háborúban elesett alcusúti hő katonák emlékét megörökítő emlé-táblát. Az ünnepség táborig misével kezdődött, amelyen meg-jelentek Horthy Miklós kormányzó, József királyi herceg, Augusta királyi hercegnő, Erzsébet és Zsófia királyi hercegnők, József Ferenc királyi herceg, a vármegyei és városi előkelőségek, vala-mint a társadalmi világ számos előkelősége. A mise után József királyi herceg mondott emlékbeszédet a magyar katonák hősi-ségéről, majd Horthy Miklós kormányzó emlékezett meg a világ-háború ádáz harcairól, Nagy István bíró a községi képviselő-testület nevében vette át az emléktáblát.

A szociáldemokraták röpiratokban izgatják a falusi népet. Somogy vármegye legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésén Som-sich Miklós földbirtokos szóváltette a megyében észlelhető szociál-demokrata mozgolódást. A vidéki községekben a szociáldemokraták röpiratokban izgatják a népet. A gyanútlan földmunkáknép jó-hiszeműen felül a népámítóknak és nem is sejtji, hogy eszközül dobja oda magát a hatalomra törő vörös kalóznak. A köz-igazgatási bizottság elhatározta, hogy felír a kormányhoz és a szociáldemokrata fődmunkás szervezkedés azonnali betiltását kéri.

Benedek Péter: Bál.

A német jóvátételi javaslatot nem fogadta el az ántánt. A német jóvátételi javaslatra a francia és a belga kormány az elmúlt hét elején küldötte el a választ. A válaszjegyzék — mint előrelátható volt, — visszautasította a németek javaslatait s kizárta teljesen a tárgyalások megindulásának lehetőségét. A legfőbb ellentét, ami a franciák és a németek között van, a ruhrvidéki passzív ellenállás. A franciák nem hajlandók tárgyalni, amíg ez az ellenállás meg nem szűnik, viszont a németek sem hajlandók a hadviselésnek ezt a módját feladni, amíg a Ruhrvidék megszállás alatt áll. Az angol és az olasz kormány külön-külön válaszolt a német jegyzékre. Bár az ő válaszuk is visszautasító volt, mégis belátóbb hangú. A két kormány felszólította a berlini kormányt, tegyen elfogadhatóbb ajánlatot. Általában Anglia erősen fáradozik azon, hogy a Ruhr-kérdést a rendezés útjára terelhesse.

Az angol királyi pár látogatása Rómában. György angol király feleségével meglátogatta az olasz uralkodó családot. A látogatás célja az angol-olasz barátság megszilárdítása volt. Az angol királyi pár hétfőn délelőtt érkezett meg Rómába, ahol az olasz király és neje, valamint a kormány és a diplomáciai testület a tábornoki karral és a hatóságok fejeivel kivonult fogadtatá-

Műkedvelő-előadás Földeákon.

A földeáki műkedvelő iparosifjúság április 21-én, 29-én és május 13-án jótékony célú műkedvelő előadást rendezett. Szinrekerült Sziglieti Ede örökbecsű színműve: A szökött katona. A kitűnően sikerült előadást Dehény Lajos róm. kath. tanító rendezte. (A képen X-el jelzett.)

(Beküldte: Szakács Mihály, Földeákról.)

sára. Róma olyan díszet öltött, amelyet a háború kitörése óta egyetlen világváros népe sem látott. Az angol király bevonulása után mindenekelőtt Mussolini miniszterelnökkel folytatott tanácskozást csak ezután vett részt az udvari ebéden. A királyi vendégek Olaszországban való tartózkodása alatt egymást érték az ünnepségek, amelyekkel az olasz nép szeretetét mutatta ki a szövetséges nemzettel szemben.

Lausanneban meggyilkolták Worowszky orosz népbiztosát. Worowszky orosz népbiztos, aki Lausanneban tartózkodott, hogy a béketárgyalásokat kísérelje figyelemmel, egy Conradi Sándor nevű svájci főiskolai hallgató az elmúlt csütörtök estéjén lelőtte. A népbiztos Ahrens berlini orosz nagykövetségi sajtófőnökkel és Dibilkovszky kereskedelmi szakértővel vacsorázott egy vendéglőben, amikor Conradi hozzájuk lépett és hét lövést adott le rájuk. Worowszky azonnal meghalt, a másik két orosz súlyosan megsebesült. Conradit letartóztatták. Megállapították, hogy pétervári születésű, de svájci állampolgár, Wrangel hadseregében küzdött a bolsevikok ellen. Előre megfontoltan bosszúból ölte meg Worowszkyt, mert nagybátyját és unokatestvérét a bolsevisták kivégezték.

A franciák súlyos büntetést róttak a Krupp-művek igazgatóira. Az elmúlt héten hirdette ki a werdeni francia hadbíróóság ítéletét abban a bűnpörben, amelyet a német megszállott területek legfontosabb ipartelepeinek igazgatói ellen indítottak az emlékezetes husvétii véres összeütközés miatt, amikor is az esseni német munkások és a megszálló franciák között véres összeütközésre került sor. Az ítélet szerint Krupp von Bohlen-Halbach, Hartwig és Oesterlein igazgatókat tizenöt-tizenöt évi fogházra és százmillió márka pénzbüntetésre, Bruhn igazgatót tíz évi fogházra és százmillió márka pénzbüntetésre, Sciaffer, Baur, Schraeppler és Kuntz igazgatókat egyenként húsz évi fogházra és százmillió márka pénzbüntetésre, Gross üzemvezetőt tíz évi fogságra és ötvenmillió pénzbüntetésre ítélték. Az ítélet ellen egész Németország, beleértve a megszállott területek lakosságát is, erősen tüntetett. A német lapok kivétel nélkül megállapították, hogy a werdeni hadbíróóságnak nem volt joga ítélkezni a német nagyiparosok felett. Essen lakossága félnapig sztrájkolt és nem ment ki az utcára az ítélet eileni tüntetés jeléül.

Nagy tűzvész Lőcsén. Lőcsé történelmi nevezetességű temploma, a Szent Jakab-templom tűzvész martaléka lett. A templom tornya gyulladt ki, összeomlott, rázuhant a tetőzetre, amelyet beszakított. Rendkívül sok szobrászati és festészeti régiség volt a templom falai között, amelyeket a XIV. században építettek. Oltárait egy-egy történelmi esemény emlékére emelték. Az ősrégi templom elpusztulása nagy Magyarország egyik legszebb emlékének, a magyar kultúra egyik bizonyítékának pusztulását jelenti.

A Rajnába zuhant egy vonat. Goal német megszállott városnál egy vonat, amelyet a franciák vezettek, a Rajnába zuhant. Huszonkilenc halottja volt a szerencsétlenségnek. A franciák teljesen elzárták a környéket, hogy semmibe szívárojon ki a részletekről. A Berlinben érkező utasok behatóan mesélik el a vasuti szerencsétlenséget.

Halálos sétaröpülés. A múlt vasárnap Mandl Samu és háromtagú családja egyik budapesti repülővállalat vizi repülőgépén sétakirándulásra indultak. Az öszekötő vasúti híd mellett járt a hidrolán, amikor mintegy százhusz méter magasságból — miután légörvénybe került — hirtelen lezuhant és orrával a földbe furdott. Az egyik utas, Mandl Samu hamarosan meghalt, a felesége, veje és ennek a felesége súlyosan megsebesült. A repülőgép vezetője, Bárczay István és a gépszerező, Schmidt Károly könnyebb sérüléseket szenvedett. Kiderült, hogy a szerencsétlenségért elsősorban maguk az utasok felelősek, mivel meggondolatlanul hirtelen a repülőgép egyik oldalára csoportosultak úgy, hogy az ugyane pillanatban fellépő légörvényből a hidrolán már nem tudott kimekerni.

Leőtte a támadóját. A pestszentlőrinci vasútállomás közelében a minap este Német XVII. István rendőr többtagú részeg társasággal találkozott. Az illuminált emberek rátámadtak a rendőre, sőt a társaság egyik tagja torkon is ragadta Németet. A rendőr erre rálőtt támadójára, Facskó Dezső magánhivatalnokra, aki rövidesen meghalt.

Gyilkos, aki tiltakozik az ellen, hogy örültek tartásuk. A budapesti büntetőtörvényszéken most tárgyalták volna Székely Kálmán pincér bűnügyét, aki özvegy Breitner Alajosné budapesti magánzónó meggyilkolásával és kirablásával volt vádolva. A tárgyalás megnyitása után azonban ismertették Bakody Aurél törvényszéki orvosszakértő véleményét, aki megállapítja, hogy Székely őn- és közveszélyes örült. Amikor az elnök e vélemény felolvasása után kérdést tett a pincérhez, ez magából kikelve jelentette ki, hogy ő nem örült, a jegyzőkönyv hamis adatokat tartalmaz és kérte, hogy a bíróság folytassa tanácskozását. A törvényszék azonban felfüggesztette a tárgyalást és Székely Kálmánnak elmeorvosi intézetbe való szállítását rendelte el.

Háborús hősök emléke. Káptalanvis és Nemesvis községek közös emlékét emelték a világháborúban elesett hős fiaiknak. A két kis községnek harmincegy hősi halottja van, akiknek emlékét kőbe vésvé adták át kortársaik a késő utódoknak. Az emlékoszlop leleplezése múlt vasárnap délután folyt le a megható ünnepség keretében.

Csipkekiállítás Abádszalókon. Kajel Endre balatonendrői református lelkész nagy tevékenységet fejtett ki a magyar csipkeipar fellendítése érdekében. Húsz telepről létesített, amelyeknek csipkegyűjteményét május 5-én és 6-án Abádszalókon mutatták be. A kiállításra igen sokan jöttek el a környékbeli lakosok közül.

Falufejlesztési kiállítások. Pécelen pünkösd ünnepén nyílik meg a Falu Szövetség és Stefania-Szövetség 16-ik népművelési kiállítása. Résztevőket **Takács László** elnök címére a község-házára kell jelenteni. Június elején **Mezőkövesden** lesz még nagyobb méretű kiállítás, mely a matyó nép világhírű háziparát mutatja be az érdeklődő külföldieknek. Június 24—29 ig **Szekszárdon** a sárközi népművészet alkotásai kerülnek bemutatásra, de hatalmas arányú lesz a megye gazdasági, ipari és kulturális munkáját bemutató többi csoport is.

Új község alakul Békés megyében. Mint nekünk **Gyuláról** jelentik, a békésmegyei **Csabacsúd** pusztá lakosai, akik ezidő szerint **békésszentandrási** illetőségűek, mozgalmat indítottak arra, hogy falujukat, amelynek helyén a középkorban virágzó élet volt, **újból létre keltsék.** Legközelebb már a **belügyminiszeri jóváhagyást is kikérték tervükhöz.**

Gubicza nemzetgyűlési képviselő ezüstlakodalma. **Gubicza** Ferenc, a zirci kerület nemzetgyűlési képviselője a minap ünnepelte házasságkötésének negyedszázados fordulóját. Ez alkalomból az egyházi áldást a jubilálás házaspár fia, nemrég felszentelt lelkész mondotta el Gubicza Ferencre és nejeire.

Népvándorláskorabeli temetőt fedeztek fel Tápiószentmártonban. Kevésel ezelőtt a Nemzeti Múzeum két kiküldöttje, **Bella** Lajos régiségtári igazgató és **Hillebrand** Jenő egyetemi magántanár kiszállottak **Tápiószentmárton** környékére és itt a Blaskovich-fivérek birtokán szerfölött **érdekes népvándorláskorabeli (jó eszerű előtti) leletre bukkantak.** Különböző edényeket, fenyvereket, emberi csontokat kutattak fel. A további munkát **szeptemberre** halasztották, annál inkább, mivel rendkívül csekély pénzösszeg áll rendelkezésre a kutatások folytatására céljából. A szakembereknek az a véleményük, hogy a Tápió vidéke **rendkívül sok kincset rejt magában.**

Hol esik a legtöbb eső? A föld csapadékban leggazdagabb vidékének eddig az **Elő-Indiában** levő **Assam** mocsaras, nedves, őserdőkkel borított vidékét tartották. Ebben a tartományban fekszik ugyanis **Sherra Pundji**, ahol a megfigyelések azt eredményezték, hogy a csapadék évi átlagos magassága 11.625 mm.-t, tehát több, mint 11 métert tesz ki. Ujabbban azonban ötvenévi pontos megfigyelés után bebizonyosodott, hogy nem az a hely a föld csapadékban legdúsabb területe. Az Amerikához tartozó **Hawai-szigetek** egyikén, a **Waialeale**-hegyen ugyanis az évi átlagos csapadékmennyiség 12.500 mm. s ebből a napi átlagra 35 mm. vehető. Tehát ennek a helynek csapadékbősége csaknem egy méterrel múlja felül az eddigi legcsapadékdúsabbnak gondolt vidéket. Hogy milyen óriási mennyiségű eső hull le ezeken a helyeken, összehasonlítással elég lesz megemlíteni, hogy a régi Magyarországi legcsapadékdúsabb vidékén, **Horvát-Szlavonországban** a csapadék évi átlagos magassága 700 mm. volt. (Dr. K.)

Háromszáz miniszter négy év alatt. Bismarck csaknem harminc esztendeig vezette a nagy német birodalom ügyeit. Ma pedig egyre-másra váltakoznak a német kormányok tagjai. A birodalom egyes államaiban a legutóbbi négy év alatt nem kevesebb, mint 300 miniszter vezette az államügyeket a váltakozó kormányokban. A 300 miniszter közül 73 szerkesztő és író volt, 62 szakszervezeti titkár, 62 jogász, 21 kereskedő, 16 vasmunkás, 13 földművelő, 11 tanár, 6 tanító, 6 famunkás, 6 iparos, 5 vendéglős, 5 nyomdász és kisebb számmal a legkülönbözőbb foglalkozásúak.

Szenvedélyes kártyások. XV. Lajos francia király szenvedélyes kártyás volt. Egyszer, amidőn a kártyateremben játszott, az egyik partnerét széí ütötte és meghalt. Senki sem merté azonban emiatt megzavarni a királyt, aki maga sem törődött a dologgal. Végre egy udvaronc szólta a királynak:

— Felség, Chauvelin úr beteg!

— Beteg? Én azt hiszem, meghalt. Kérem, vitesse ki őt!

Piké az adu. uraim!

S a játék folyt tovább.

Amikor a híres londoni orvos, **Losby**, egy grófnőt utoljára megvizsgált s kijelentette neki, hogy órái meg vannak számlálva, a grófnő felkiáltott:

— Elég, elég, játsszék inkább velem még egy piképartit!

Az orvos leült a haldokló mellé, aki úgyiszőlván egész életében kártyázott, s játszott egy partit, amit el is vesztett. Amikor veszteségét kifizette, a grófnő mosolygott s a következő percben meghalt.

Payne György gazdag angol birtokos London egyik szállójában kártyázott **Loudesborough** lorddal. Este kezdték, elmult az éjszaka, a délelőtt, a kártyacsata még mindig folyt. Késő délután sürögősen kihívták Paynet s figyelmeztették, hogy a násznép már órák hosszat vár a templomban. Akkor volt ugyanis Payne — esküvéje.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 13-án.)

Gabonavásár. 78 kilogrammos tiszavidéki búza 25.000—25.500, dunántúli és pestnegei 24.750—25.000, 76 kilogrammos tiszavidéki búza 24.750—25.000, dunántúli és pestnegei 24.500—24.750, rozs 15.500—15.750, takarmányrpa 15.000—15.500, sórrpa 17.000—18.000, zab 17.200—17.500, morzsoló tengeri 15.500—16.000, korpa 7400—7500 K 100 kilogrammonként.

Takarmány. Rétszéna elsőrendű 6300—7200, másodrendű 4850—6250, harmadrendű csomagolásra 3400—4800, muharszéna 7200—7400, lucerna 7700. Lóhere 7500, zabosbikköny 7000, takarmányrépa 1400—1800, rozs, félszár 2700—4500, alomszalma 3800—4600, zsupszalma 5400—6600 K métermázsánként. Az árak hanyatlottak. — **Budapesti mutatarmánypiac:** Az irányzat tartott. Korpa másodikkézből 85—90, 8-as takarmányliszt másodikkézből 100—110, konkoly 100—110, szártított répaszelet 90, szártított moslék 100, malátacsira 90, olajpogácsafélék 120, lisztkivonat 60, lótap 60 K kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökrök 920—1000, kivételesen 1100—1200, közepes 600—820, silányabb 420—560, jobb minőségű bika 700—880, kivételesen 900—1000, silányabb 500—650, jobb minőségű tehén 720—860, kivételesen 900—1050, silányabb 400—660, kicsontozni való marha 350—450, növendékmarha 520—620 K kilogrammonként élőszűlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 1280—1480, közepes 1430—1480, nehéz sertés 1320—1490 K kilogrammonként élőszűlyban.

Budapesti lóvásár. Igás kocsi, nehéz 80.000 koronáig, igás kocsi, könnyű 480.000—450.000, számar 25.000—80.000 koronáig.

Budapesti juhvásár. Hízalt ürü 820, feljavított juh 875, kiverő és anyajuh 750—760, kivételesen 820 K kilogrammonként élőszűlyban.

Tenyész- és haszonállatok. Elsőrendű tarka jármosökrök 1200—1300, másodrendű tarka jármosökrök 1100—1350, friss fejős és vemhes tehén 1000—1400, 1/2 éves üszök és tinók 1000—1200 K kilogrammonként élőszűlyban.

Gyapjú. Névleges árak 2000—2500 K kilogrammonként netto, zsíros állapotban. Nyírás már megkezdődött s így a tényleges árak kialakulása a jövő héten várható.

Nyersbőr. Nyers marhabőr 1100—1200, száraz marhabőr 2200—2500, nyers borjubőr 2100—2200, száraz borjubőr 4200—4400, lóbőr sózott 11.000—12.000, száraz 8000—9000, gyapjas juhbőr 1050—1050, nyírott 900—950, báránybőr 1200 K kilogrammonként Budapesten.

Baromfi és tojás. Csirke rántanivaló párja 2000—3000, tyúk párja 4000—5000, meleg liba 1800, nyüzött libahús 1400—1800, libamáj 4000 K. Libaaprólék 800—900 K kilogrammonként. Tojás 48 K darabonként.

Tej és tejtermékek. Tej 212, habtejszín 1400, tejfel 600 K literenként. Elsőrendű teavaj 3600—4800, másodrendű 2500—3000, tehénturó 490—600, juhturó 1600—1650, kevert 600—800, juhsajt 1200, óvári, trappista és gróji sajt 1800—2200 K kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Burgonya 34—40 K kilogrammonként, fejes saláta darabja 30—60 K, hónapony retek csomója 70—130 K, uborka ujdonság kilója 1900 K, spárga ujdonság kilója 1000 K, paraj kilója 100 K, champignonogomba kilója 2000 K, sárgarépa kilója 70—80 K, petrezselyem kilója 60—80 K, kelkáposzta kilója 270 K. A gyümölcsök közül leginkább az almát keresték, amelyet 550—800 koronás árban helyeztek el a piacon. Az aszaltszilva ára 440—460 koronára emelkedett, nagy kereslet mellett. Dió 250—300, dióhé 1200—1400 korona.

Idegen pénznemek legmagasabb árai. A devizaközpont hivatalos árjegyzése 1923. május hó 15-én: 1 darab Napoleon arany 19.000 K, angol font 24.775 K, dollár 5390 K, francia frank 361 K — f, német márká 15 f, olasz lira 265 K, osztrák korona 7-60 f, román lei 27 K 50 f, cseh korona (szokol) 161 K 50 f, svájci frank 970 K, szerb dinár 56 K 50 f, lengyel márká 12-80 f. Zürichben 100 magyar koronáért 0-10 svájci frankot fizettek.

Tek. szerkesztői hivatal! Az Ecclesia harangöntődjéből még 1922. évben két harangot rendeltünk, amelyeket november hóban sértetlen állapotban átvettünk. Régebben kellett volna írnom, de egyrésztől betegségem gátolt, másrésztől az OKH útján a még hátralékos összeg kiegyenlítését vártam. Most mondok tehát köszönetet a Harangöntő Részvénytársaságnak a nekünk szállított két szép harangért. Szép a hangjuk együtt, szép a még megmaradt rigével együtt, de legszebb a nagy harang kellemes zúgó-búgó hangja, amely erőt és zamatot ad a többi harangnak is. Dicséri is mindenki, de dicsérik ök magukat és Isten dicsőítése után dicsérik az Ecclesiát. Penészlek, 1923. április 18. Teljes tisztelettel: a penészleki gör. kath. egyház nevében: **Rektor Pál** s. k., görög kath. parochus.

Tekintetes Igazgatóság! Fogadja az Ecclesia R.-T. tek. Igazgatósága a gyóni evangélikus egyház nevében a két harang gyönyörű hangjáért, kiállításáért és humanus eljárásukért legőszintébb hálaikat. A harangok hangja, összhangja mindig mélyeséges lelki élvezetre hangolják lelkünket. Isten áldja további működésüket. **Krón Ferenc** s. k., lelkész.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Német Ferenc, Bakonytanúdsíbról)

2. Betűrejtvény.

Olga, Béla, Hugó, László,
Szaniszló, Mihály, Aiadár,
Endre, Tamás, Yvette.

(E nevek kezdőbetűi helyesen összerakva egy magyar város nevévé adják.)

(Beküldte: Szabó István, Sárvárról.)

3. Betűrejtvény.

Ö L = N

(Beküldte: Szemrély József, Szegedről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 23-ik számunkban közöljük.

A 17-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Rossz időket élünk, rossz csillagok járnak.

2. Betűrejtvény: Pannonia.

3. Tréfás talány: TIZ

Megejtették: Borsodi János, Tóth Lajos, Rencsisánszky József, Elvák Ferenc, ifj. Éva Béla, ifj. Pali Sándor, Sándor István, Mészáros István, ifj. Urbányi Ferenc, ifj. Bolyán Imre, Sándor Károly, Borsodi János, ifj. Harangozó Istvánné, Illési János, Romics Ferenc, Gyurkovics Ferenc, Nagy Menyhért, Galgóczi Róza, Bodnár Pál, Kovács István, Ivardó Gyula, Alajos Gáspárné, Szepesi Ferenc, Ritecz János, Bodai István, ifj. Bárdos Tivadár, Mészáros Zsigmond, Pásztor Lajosné, Csapó Imre, Mezei Mihály, Mezei Juliska, Hajmer Z. János, Telegi Gyula, ifj. Bordás Antal és József, Boros Mihály János, Mekis Ádám, Orosz Mihály, Janowich Máttyás, Szücs Lászlóné, ifj. Péter János, Borsos József, Barát Miklós, Szabó János, Holló György, ifj. Ritecz István, Újvárosi Miklósné, Markó Aurél, Nagy István, Ragó István, Cséplő Lajos, ifj. Székács János, Szin Mariska, Olasz Károly, Farkas István, Lőrincz Gyula.

Jutalomkönyvet nyertek: Olajos Gáspárné (Kis-telek), Ragó István (Kocsér), Szepesi Ferenc (Török-szentmiklós), Bodai István (Nagyhajdacs), Olasz Károly (Gyulafiratót), Mészáros Zsigmond (Csánig), Holló György (Gyula), Szin Mariska (Szentandrás), Baráth Miklós (Tiszabura), Mekis Ádám (Békéscsaba).

A 18-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

TRÉFÁK

A cukkoshasú.

- Kislányom, mi tetszett legjobban a cirkuszban?
- Az a bácsi, papa, aki a szünetben csokoládét árult!

Megfelelt.

A feminista gyűlésen a szónoknő emelt hangon kérdezi a hallgatókat:

- Kérdelem, mi volna a férfiakkal, ha mi, nők nem lennénk? Senkitem felelt. A szónoknő győzelemittasan kérde ismét:
- Hol lennének ma a gyámoltalan férfiak, ha mi nők nem lennénk?

Egy hang megszólalt a terem végében:

- A paradicsomban!

A házasságközvetítőnél.

- Ön azt mondotta uram, hogy a házasodni kívánó hölgy középs korú!
- És nem volt igazam?
- Nem! Nyíltan meg kellett volna mondania, hogy középkorbeli!

A «repülő».

Egy utazó mesél élményeiről egy állásában. Boldogan mondja, hogy már repült is. Az egyik hallgató gúnyosan kérde:

- Repülőgépen, vagy lépcsőn?

A házasságközvetítő.

A vőlegényjelölt panaszokodik a házasságközvetítőnek:

- Nézze, maga egy olyan lányt ajánlott nekem, aki régebben kitörte a lábát és most bicegve jár.
- Ugyan kérem, van is abban valami. Még szerencsés is uraságod. Képzeld, hogy ajánlok egy csinos éplábú lányt. Elmennek nászútra Velencébe, a vasut kisiklik, öngyúsága eltöri a lábát, jajgatás, orvos, mentők, kórház stb. Milyen kellemetlen ez. Én egy kész ügyet ajánlok!

A kakukkos óra.

- Két lump beszélget.
- Mondd, nem haragudott a feleséged, mikor három óraker mentél haza?
- Nem bizony. Azonban csaknem baj lett a dologból. Megkérdezte, hogy hány óra van és mikor azt mondtam, hogy tizenkettő, az óra éppen háromat kakukkolt.
- Erre mi történt?
- Szerencsére sötét volt és kilencet még hozzákakukkoltam.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős kiadó: Meskó Pál.

Felelős szerkesztő: Héjli Imre dr.

BRILLIÁNSOKAT.

Égykorúkat, régiákokat bárkinél drágábban vesz Székely Emil Király. Tel.: József 105-35-51. (Törzstemplom m.)

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája Budapest, IX., Rákoss-utca 11., földszint 1. Törv. bej. cég. (Cégvezető: Daniel Nándor.)

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előtérrel, szorosán a megállapított jutalékért életem leggyorsabb lebonyolítására. KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyay-u. 19.

Szakorvos! -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás! Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Kocsiszó és gazdasági lószerszámok

szájt készített állandó raklártn Klaphka János utóda KURUCZ MIHÁLY szőlőgyártó és nyergos Budapest, VII., Rákóczi-út 34. és Dohány-utca 31. szám.

Permetezőket

(Vermorel-rendszer) kifogástalan minőségben legjutányosabban szállít

NAGY IGNÁC
BUDAPEST, VII. KER.,
KÁROLY-KÖRÚT 9. SZ.
Telefon: József 115-15.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű szővbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsíros-bőrből a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a

„HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

MUNKÁSCIPŐK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

AZ UTOLSÓ OBSITOS

ELBESZÉLÉS

IRTA: KOMÁROMI JÁNOS

(2. folytatás.)

II.

Pikor András katonai természetű számításokkal dolgozott egész életében s így ha kiszámította, hogy meg fog halni másnap délutánra: meg is halt másnap délutánra. De addig is el kell mondanom róla egyetmást, mert halálhírével vevén, úgy érzem, mintha vele együtt végleg itthagytott volna felejtethetlen ifjúságom is.

Ötéves koromban ismertem meg a vén katonát. Akkor már nagynevű ember volt. Idővel nyomozni próbáltam a multja után s gyanakodni kezdtem, lehetett-e obsitos egyáltalán? Ha néha érdeklődtem nála, a térdére csapott s azzal el is intézte a nevezetes kérdést:

— Kötéllel fogtak katonának, ha mondom!

A kötelet a vén Hegedűs is megerősítette, aki vénebb volt még Pikor Andrásnál is, hogy azt mondja, Andrist a verbunkosok fogták meg húszesztendőskorában, épen mikor lóháton jött hazafelé a rétről. Attól fogva hét esztendőt kínlódt a császári prófunton, mert akkor még császár volt a király. Az utászokhoz tartozott Pikor András Andris korába, ő ugyan szekercésnek állította magát, hanyódot a világ minden sarkában, utazott nem egyszer dunai katonahajókon is, megfordult azonfelül Majlandban, de a legtöbbet mégis Linc városából bánkódott a faluja után. Mert négy esztendeje ment el a linci kaszárnyában.

Sok kedves emléke volt különösen erről a négy esztendőről s őszi és téli esteken de sokat felhozta, hogy a linci kaszárnya előtt, poszton való örködés közben, a keserűségtől nem egyszer eladolta magát:

Ha kiállok a kaszárnya elibe,
Feltekintek a csillagos egekre...

A nótát persze danolva adta elő, miközben tarkóját a markába fogta. Ezeken az őszi és téli esteken én többnyire a boglyaskemence zugában fekédttem, az asztalra rendszerint félliter törköly vagy boroviczka volt kitéve, az asztal körül halkan pipázgató Lukács János útkaparó, Csanak, a keszeg suszter, aztán Gulyvász Pali, Pikor András társa a königréci csatából s ha dalolni kezdett az öreg, a harmadik sornál belevágott a nótába Gulyvász Pali firer is:

Jaj Istenem, merre van az én hazám,
Hol sirat most engem az édesanyám?

Mert firerségig vitték mindaketten s együtt szöktek meg annakidején a königréci marakodásból is. Csehország közepétől számítva az abauji krumplicöldeken álltak meg először, hogy kifujják magukat egy kicsit. De erről úgyis szó lesz még.

Húsz esztendővel ezelőtt, ezeken a késő esteken, órákon át hallgattam a kemény öreget és kemény társait. Pikor András keresztapja volt az édesanyámnak s én sokszor napokon át maradtam az öregnél. Ezeket az estéket sose felejttem el s az asztal körül pipázgató nagy falumbeli alakok még ma is kísértve integetnek felém a húszesztendősködön át, véghetetlen távolságból... Én a búboskemence mögött fekszem, a kemencében dohog a tűz, a szobában füst úszik s a füst alatt bóbiskolnak, halkan beszélgetnek, felkacagnak négyen-ötven s tovább regélnek egymásnak csodálatos dolgokról... Csanak csizmadia százhuszadszor hozza már fel, hogy vándorlegény korában milyen körülmények között találkozott össze a királlyal az egyik bécsi utcán. Kimondhatatlanul szép volt az akkor, ma már tudom persze, hogy egy szó nem volt igaz az egészről. Lukács János útkaparó a Szentandráska nevű dombról tudott titokzatos eseteket, hol a beszakadt Rákóczi-

pincékben kétszázesztendőskor borok érnek, egyre érnek. A donga már lerohadt a borokról s a borok most a saját bőrükben állanak a föld alatt. Olyan sűrű már valamennyi, hogy csak kanállal lehet belevágni: az apja meg is kóstolta egyszer az egyiket, mikor új pincét ástak, de be is rúgott tőle másfélhétre.

Néha megjelent a társaságban a fehérhajú Rácsai Gáspár is, aki azért volt híres ember, mert egy ízben tetszhalott volt három napig, a lelke azalatt megjárta a mennyországot s az Isten jobbkeze felől ott látta akkoriban Kossuth Lajost.

Kossuthról esvén szó, Pikor András rögtön feltalálta magát:

— Emlékszek rá, mikor negyvennyolcba átment a falun s az iskola udvarán verbunkolta a lótokat. Azt hiszem ő volt, mert magyarszimbába járt s bojt volt a csizmaszára tetején. Nem emlékszel rá, Pali?

Gulyvász Pali, a kenyerespajtás, hátradőlt ilyenkor a lócán, egyik öklét az álla alá dugta s a mestergerendára pislogott föl, elméje tehát a multban kotorászhatott:

— Én is emlékszek valamire, de azért nem állítom biztosan. Mégis ő lehetett.

Terka néni, az Andris bácsi felesége, főtt kukoricát tett föl rendszerint az asztalra, ők négyen-ötven koccintottak egyet, koccintás után kicsit elhallgattak s fantáziájuk belemerült a füstbe. Kint halk szél játszadozott, a fonóból idevándorzott néha egy-egy nótafoszlány, a sáros utcán végigment néha valaki, ilyenkor odafigyeltek s találgatni kezdték, ki botorkálhat ilyen későn a setétben? Valószínű, hogy Guba Gergely mezei csósz tart hazafelé a kocsmából.

S tovább beszélgettek, de mindig csak régi dolgokról. A füst eltakarta előlük a jelent, amelyre kár szót vesztegetni, s a füstön át megszépülve léptek eléjük letűnt nagy élményeik. Fölötte érdekes volt például az az eset, mikor egyszer, éjfél idejében, a mocsarak legközepeén Pikor Andrást pofonverte a vizimérnök.

Tudni kell, hogy akkor még láptenger nyúlt el a Ronyvapatok körül, különösen tavasszal és ősz felé, s a lápok hátán titokzatos bolygóúterek kerekedtek táncra esténként, egyszer majdnem a falu alatt, de a következő pillanatban a széphalmi határban kergetőztek már. Ezek voltak a vizimérnökök, kik a nagy földosztáskor az urak javára becsapták a népet, a nép elátkozta őket s nyugtalan lelkeik most hazajárnak a túlvilágról s az éjjeli utast lámpással csalogatják az útvesztők felé. Történt egyszer, hogy Pikor András szekérfát hozott a radványi erdőből, de pontosan éjfélkor s épen az ingoványok legközepeén valahogy kiesett a tengelyvégszög, a kerék lefordult s a szekér leült a hátuljára...

— Mit csináljak, Istenem, ebben a setétben, s megvakartam a hajamat, — kezdte ilyenkor az öreg. — De ahogy körülnézek, látom, hogy alig ötven lépésre egy indzsellér világít a lámpással s mindig csak azt mondogatja: — gyer! gyer! Elmegyek én — kiáltok neki, — csak először világíts ide, hadd teszem vissza a kereket. Hát alighogy kimondom, nem ott terem a szekér oldalán! Világított is, vissza is tettük a kereket, de akkor egy olyan pofont adott, hogy a ló alá estem. — A szentedet, te piszok! — és felugrottam, hogy jól hasbavágom, de akkor már az alsó rétek alatt táncolt a lámpással.

Igy teltek el az esték. Én félalomban hallgattam már és ahogy közeledtünk az éjfélhez, ők néhányan egyre távolodtak visszafelé a multban s Jánosikot, a tót rablóvezért idézték lelki szemeik elé. Gulyvász állítólag ismert, sőt Pikor is látta volna egyszer az ujhelyi vásáron.

A LEGBIZTOSABB TŐKEBEFEKTETÉS

Kereskedők, iparosok, földbirtokosok, hérlők, háztulajdonosok, vállalkozók, tőkések stb. Bankunk utján kockázatmentesen a legelőnyösebben gyűmölcsözteszhetik magyar koronaösszegekben elfekvő készpénzüket.

A gyűmölcsöztesre átvett készpénztőkéket a budapesti Értéktőzsdén jegyeztet és Pénztárunkhoz fedezetképen beszállított, legjobban megalapozott bank-szparvállalati részvények ellenében heti kölcsönként folyósítjuk, a nyújtott hitel biztosítására szolgáló részvénymennyiség napi árfolyam-értékének csupán harminc-harmincöt százaléig eszközlendő megterhelése és a hitelt felvevők kötelezően alapuló — teljes vagyoni szavatossága mellett!

Koronaátutalás e célból hozzánk a Magy. kir. állami Jegyzintézetnél és a Magy. kir. Postakárkár-pénztárnál vezetett csekkzámláink utján is eszközlhető.

Három-négyszeres zálogjogi biztosítékra kihelyezett s hétről-hétre esedékes ily készpénztők után az elérhető jövedelem mindenkor:

évenként 8% kamat,
évenként 12% bankjuttalék,
évenként 16% folyószámlai juttalék
és rendszerint:

heti előzetes 2%, 3%, 4% és 5%
között váltakozó folyósítási juttalék,

ami évente utólagosan körülbelül 250%, 375%, 525% illetve 700% folyósítási juttaléknak felel meg. Összeszállási költségeink heti 1/4%.

A bankunk utján ily módon 'kihelyezett készpénztőkéket kívánságra — minden előzetes felmondás nélkül — bármikor egészben és azonnal visszafizetjük.

RÓTH BANK

BUDAPEST, VILMOS CSÁSZAR-ÚT 45. SZ.

ALAPÍTÁSI ÉV:
1906.

Pénztári órák reggel 9-től d. u. 5 óráig.

510 CSAK 420

korona helyett koronába kerül
a pénz előzetes beküldése mellett
bérmentes küldéssel

BUDAY BARNÁ

lebilincselően érdekes, gyönyörű, művészi kivitelű képekkel díszített két könyve, úgymint a
TITKOK FÖLDJE

valamint

KARIKÁS JÁNOS CSODÁLATOS KALANDJAI

ha a két könyvet nem külön-külön, hanem együtt rendeli meg a «VASÁRNAP» könyvszaktályánál:

Budapest, VI. ker., Ó-utca 10. szám.

A Magyar Gazdák
Biztosító Intézete

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

Hangszerek
és
gramfonok
engedélyes árban
HANGSZER-OTTHON
Fekete Mihály-nál
Budapest, József-körút 9. szám.

Ékek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszalók,

marokrakó és kévekdő aratógépek,
lőgerelyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecsakavágók, répavágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzőm a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Vörösréz pálinkafőző-üstök

és vörösréz mosó-üstök rak-
táron mindenféle kivitelben
Máthé András rézmű-
árnyár
Ujpest, Károly utca 11. sz.

A „HANGYA” szövetkezet tagjai
megbízható jóminőségű árút
a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász, zephír,
szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, harisnya,
cérna, pamut, szabókellékek, valamint mindenemű
rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműár. 4

DRÓTKERITÉS

legjobb minőségben, legolcsóbban
RENNER ÉS HAMVAI

sodronyfonat és szittadrúkhészítőknél
Budapest, VIII., Köztemető-út 3. szám.
Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar közelében.

Pálinkafőzőüstöket, mosóüstöket és
tejgazdasági üstöket

stb. vörösrézből, első-
rendű kivitelben raktárról
szállít, központi és mező-
gazdasági szeszifőzőket
szakszerűen berendez:
Godra Sándor és Fia

rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz.
Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50-12.

A földművelésügyi minisztérium háziipari osz-
tálya által kipróbált és országsszerte használt

szövőszékeket és hozzá-
való berendezési tárgyakat

készít és raktáron tart elsőrendű anyag-
ból, pontos kivitelben, jóállás mellett:

MÉSZÖLY JENŐ asztalos mester
Budapest, X. ker., Elnök-utca 13. sz.
(Népliget-i főgimnázium).

**CSALÁDI-ISKOLAI-
SZÍNHÁZI-MOZIT
AKAR?-IRJON!
HATSCEK FARKAS HOZ BPEST
IV. KÁROLY-KÖRUT 26.**

**ASTHMA
GYÓGYINTÉZET
INHALATORIUM**

Röntgen-intézet. Tüdőcsúcshurutot, tüdő-
tágulást, orr-garat huru-
tokat, rekedtséget gyógyít
Dr. GLÜCK

Budapest, VI., Andrássy-út 87. szám. (Körönd.)
Telefon: 123-82.

HARANGOKAT

tiszta harangerc-
ből pontos han-
golással leggyor-
sabban önt és
szállít az Ország-
os Harangszak-
értői Bizottság fel-
ügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

KERÉKPÁR ALKATRÉSZEKET

friss külső-belső gummikat,
láncok, pedálokat,
nagybani gyári árban
LÁNG J. és FIA
Budapest,
József-körút 41. sz.
Árjegyzék ingyen.

ELEVÁTOR

kifogástalan karban, Hoffherr és
Schrantz-gyártmány, továbbá hat
lőerejű és négy lőerejű cséplő-
készlet kapható. — Cím:

KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V., Berliini-tér 4. sz.
Gabonatorlesztésre is.

GŐZEKE

Fowler (Fauler) gyártmány
gabonatorlesztésre is
kapható. — Minden fel-
világosítás díjtalan. Cím:

KELLNER ANTAL ÉS FIA
Budapest, V., Berliini-tér 4. sz.